

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 6 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. T.O.5.5 · Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	"Taslak"ı kesinleşmemiş, kabaca yapılmış ilk çizim ya da plan olarak açıklar.	3
a)	"Kesin bir çizim olmasın" ya da "kabaca çizim, sonra düzeltiriz" ifadesini ipucu olarak gösterir.	3
b)	"Titiz"i çok dikkatli, özenli, en küçük ayrıntıya önem veren olarak açıklar.	2
b)	"Her ölçüyü iki kez kontrol etti" ya da "en küçük eğriliği bile düzeltti" ifadesini ipucu olarak gösterir.	2
c)	Kelimayı "dikkatli, özenli" anlamına uygun, anlamlı ve kurallı bir cümlede kullanır.	5

a) Örnek cevap: İlk, kabaca yapılmış çizim. İpucu: "Kesin bir çizim olmasın; ... kabaca çizim."

b) Örnek cevap: Çok dikkatli ve özenli. İpucu: "Her ölçüyü iki kez kontrol etti."

c) Örnek cevap: Ablam ödevlerini hazırlarken çok titizdir; her sayfayı dikkatle kontrol eder.

Sık hatalar: "Titiz"i "hızlı" diye açıklamak; c maddesinde kelimayı farklı anlamda (ör. "titiz yemek") kullanmak

2. T.O.5.6 · Metnin yüzey anlamını belirleyebilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Yeri mahalledeki park (çınar ağacının altı) olarak belirtir.	3
a)	Zamanı pazar sabahı (saat dokuz) olarak belirtir.	3
b)	Aybüke'nin kum havuzunun çevresindeki şişe kapaklarını topladığını yazar.	2
b)	Babasının banklardaki eski ilanları temizlediğini yazar.	2

a) Örnek cevap: Mahalledeki parkta, pazar sabahı saat dokuzda.

b) Örnek cevap: Aybüke kum havuzunun çevresindeki şişe kapaklarını topladı; babası banklardaki eski ilanları temizledi.

Sık hatalar: Zaman olarak yalnız "öğle" yazmak; Görevlilerin yaptığını Aybüke'ye ya da babasına yüklemek

3. T.O.5.6 · Metnin yüzey anlamını belirleyebilme · zor

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Satranç Kulübü: salı öğle arası, kütüphane bilgisini doğru yazar.	3
a)	Doğa Kulübü: perşembe ders sonrası, okul bahçesi bilgisini doğru yazar.	3
b)	Zeynep'in Satranç Kulübüne katılabileceğini, satranç bilmemesinin engel olmadığını (taşların öğretildiğini) belirtir.	3
b)	Burak'ın Doğa Kulübüne katılabileceğini ve eldiven ile defter getirmesi gerektiğini belirtir.	3
b)	İkisinin de adını cuma gününe kadar sınıf öğretmenine yazdırması gerektiğini belirtir.	3

a) Örnek cevap: Satranç Kulübü: salı öğle arası, kütüphanede. Doğa Kulübü: perşembe dersten sonra, okul bahçesinde.

b) Örnek cevap: Zeynep Satranç Kulübüne katılabilir; satranç bilmesi gerekmez, taşlar ilk haftalarda öğretilir. Burak Doğa Kulübüne katılabilir; yanında eldiven ve küçük bir defter getirmelidir. İkisi de adını cuma gününe kadar sınıf öğretmenine yazdırmalıdır.

Sık hatalar: Zeynep'in satranç bilmediği için katılamayacağını düşünmek; Kayıt koşulunu (cuma, sınıf öğretmeni) atlamak

4. T.O.5.7 · Görselle iletilen anlamı belirleyebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	En çok okunan türü macera, en az okunan türü şiir olarak belirtir.	6
b)	Farkı 1 olarak bulur (mizah 7, bilim 6).	3
c)	Bir tür önerir ve öneriyi grafikteki sayılara dayandırır (çok sevilen türü artırmak ya da az okunan türü tanıtmak gibi iki yaklaşım da kabul edilir).	6

a) Örnek cevap: En çok: macera (9 öğrenci). En az: şiir (2 öğrenci).

b) Örnek cevap: $7 - 6 = 1$

c) Örnek cevap: Şiir kitabı alınmalı; grafikte şiiri yalnız 2 öğrenci okuyor. Yeni şiir kitapları bu türü sevdirebilir. (Ya da: Macera kitabı alınmalı; en çok okunan tür odur, 9 öğrenci seçmiş.)

Sık hatalar: Sütunun üstündeki sayıyı okumadan tahmin etmek; c maddesinde grafiğe değinmeden yalnız kendi zevkini yazmak

5. T.O.5.15 · Metnin anahtar kelimelerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Metnin konusunu taşıyan üç kelime yazar (arı, bal, nektar, polen, çiçek, tozlaşma, kovan, meyve gibi); "yalnızca, yani, başka" gibi konuyu taşımayan kelimeleri seçmez.	5
b)	Seçtiği kelimelerin metnin konusunu özetlediğini / metinde önemli bilgiyi taşıdığını ya da sık geçtiğini açıklar.	5

a) Örnek cevap: arı, nektar, tozlaşma

b) Örnek cevap: Bu kelimeler metnin konusunu anlatıyor: Metin, arıların nektardan bal yapmasını ve tozlaşmayla bitkilere yardım etmesini anlatıyor. Bu kelimeleri okuyan biri metnin neyle ilgili olduğunu anlar.

Sık hatalar: "bal arıları" ile "arı"yı iki ayrı anahtar kelime saymak; Gerekçe yerine kelimenin anlamını yazmak

6. T.O.5.20 · Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme · orta

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	"Dizlerinin bağı çözülmek" deyimini heyecandan ya da korkudan gücü kesilmek olarak açıklar.	4
a)	"Yüreğine su serpmek" deyimini rahatlamak, içi ferahlamak olarak açıklar.	3
b)	Deyimlerden birini anlamına uygun, kurallı bir cümlede kullanır.	3

a) Örnek cevap: Dizlerinin bağı çözülmek: heyecandan gücü kesilmek, bacakları titremek. Yüreğine su serpmek: rahatlamak, içi ferahlamak.

b) Örnek cevap: Kaybolan kedimizin eve döndüğünü görünce yüreğime su serpildi.

Sık hatalar: Deyimi kelime kelime gerçek anlamıyla açıklamak; Cümlede deyimini ekini ya da kelimesini değiştirmek

7. T.Y.5.3 · Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme · zor

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
	İçerik: Kampanyanın amacını (kitapların köy okullarına gönderilmesi) belirtir.	4
	İçerik: Nasıl katılınacağını açıklar (hangi kitaplar, nereye, ne zamana kadar getirilecek gibi).	4
	Düzen: Başlık kullanır; bilgiler mantıklı bir sırayla verilir ve duyuru bir çağrı cümlesiyle biter.	4
	Dil kullanımı: 5–7 cümle yazar; cümleler anlamlı ve kurallıdır, yazım ve noktalama kurallarına uyar.	3

Örnek cevap: Kitabın da Bir Yolculuğu Olsun! Okulumuzda bir kitap kumbarası kuruyoruz. Amacımız, okuduğumuz kitapları köy okullarındaki arkadaşlarımıza ulaştırmak. Temiz ve sayfaları tam olan kitaplarınızı ay sonuna kadar kütüphanenin girişindeki kumbaraya bırakabilirsiniz. Kitabın arasına küçük bir mektup koyarsanız arkadaşlarınız çok sevinir. Haydi, kitaplığınızdaki bir kitabı yeni okuruna gönderin!

Sık hatalar: Başlık yazmamak; Katılım bilgisini (nereye, ne zamana kadar) vermemek; Çağrı cümlesi yerine yalnız bilgi vermek

8. T.Y.5.16 · Yazım ve noktalama işaretleriyle ilgili kuralları uygulayabilme · orta

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Dil kullanımı: Cümle başlarını büyük harfle yazar (Mavi, İçinde).	3
a)	Dil kullanımı: Sıralanan kelimeleri virgülle ayırır (İçinde cetvel, silgi ve kalemler var.).	2
a)	Dil kullanımı: Özel isme gelen eki kesme işaretiyle ayırır (Meriç'le).	2
a)	Dil kullanımı: Son cümlelerin sonuna nokta koyar (Teşekkür ederim.).	1
b)	İçerik: Kaybolma zamanını ve yerini bildirir.	1
b)	Dil kullanımı: Tarihi ve cümleyi yazım–noktalama kurallarına uygun yazar (ör. 10 Kasım Salı; ay ve gün adı büyük harfle).	1

a) Örnek cevap: mavi → Mavi; içinde → İçinde; "cetvel silgi" → "cetvel, silgi"; Meriçle → Meriç'le; Teşekkür ederim → Teşekkür ederim.

b) Örnek cevap: Kalem kutum 10 Kasım Salı günü okul bahçesinde kayboldu.

Sık hatalar: Sıralanan kelimeler arasındaki virgülü görmemek; Tarihteki ay adını küçük harfle yazmak